

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR I

SARAJEVO, 20. 02. 2018.

BROJ / NUMBER: 2.5.4

INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU / STANOGRADNJA, IV TROMJESEČJE 2017. PRVI REZULTATI¹⁾ PRODUCER PRICE INDEX IN CONSTRUCTION FOR RESIDENTIAL BUILDINGS, IV QUARTER 2017 FIRST RESULTS¹⁾

Ukupni indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu / stanogradnja u četvrtom tromjesečju 2017.godine u poređenju sa prethodnim tromjesečjem 2017.godine veći je za 0,3%.

The total Producer Price Index in Construction for residential buildings in fourth quarter 2017, as compared to previous quarter 2017, increased by 0,3%.

Posmatrano prema vrsti građevinskih radova, u istom periodu, indeks cijena za Arhitektonske i građevinske radove veći je za 0,4%, dok su indeksi cijena za Vodoinstalaterske i kanalizacione radove, za Elektroinstalacijske radove kao i za Mašinsko-instalacijske radove veći za 0,1%.

By types of construction works, in the same period index for Architecture and construction works increased by 0,4%, index for Plumbing and sewers works, index for Electrical installations works and index for Heating installations works increased by 0,1%.

1. INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU / STANOGRADNJA, IV TROMJESEČJE 2017.

CONSTRUCTION PRODUCER (OUTPUT) PRICE INDICES FOR RESIDENTIAL BUILDINGS, IV QUARTER 2017.

	Struktura Structure	III 2016	IV 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	
		II 2016	III 2016	IV 2016	I 2017	II 2017	III 2017	
Ukupni indeksi	100	100,0	100,2	100,2	100,2	100,1	100,3	Total index
Arhitektonski i građevinski radovi	80,58	100,1	100,2	100,2	100,3	100,0	100,4	Architecture and construction works
Vodoinstalaterski i kanalizacioni radovi	8,43	99,9	99,4	100,9	99,8	100,9	100,1	Plumbing and sewage works
Elektroinstalacijski radovi	7,58	100,1	100,4	100,3	99,9	99,9	100,1	Electrical installations works
Mašinsko-instalacijski radovi	3,41	100,1	100,0	100,4	100,0	100,0	100,1	Heating installations works

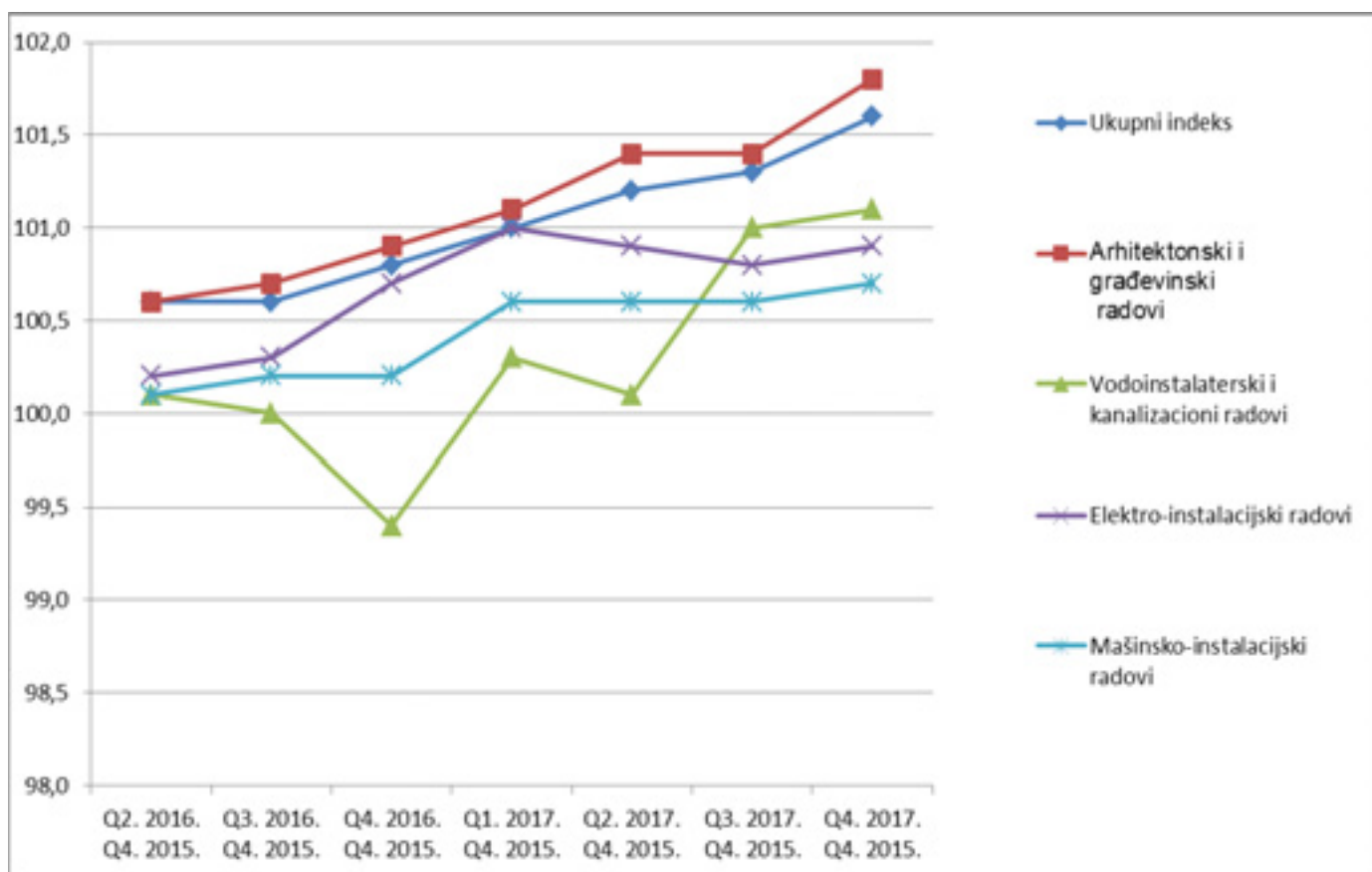
¹⁾Prvi rezultati postaju konačni danom objavljivanja saopćenja za naredno tromjesečje.

¹⁾First results become final day of the publication of announcements for the next quarter

2. INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU / STANOGRADNJA
CONSTRUCTION PRODUCER (OUTPUT) PRICE INDICES FOR RESIDENTIAL BUILDINGS

	Struktura Structure	II 2016 IV 2015	III 2016 IV 2015	IV 2016 IV 2015	I 2017 IV 2015	II 2017 IV 2015	III 2017 IV 2015	IV 2017 IV 2015	
Ukupni indeksi	100	100,6	100,6	100,8	101,0	101,2	101,3	101,6	Total index
Arhitektonski i građevinski radovi	80,58	100,6	100,7	100,9	101,1	101,4	101,4	101,8	Architecture and construction works
Vodoinstalaterski i kanalizacioni radovi	8,43	100,1	100,0	99,4	100,3	100,1	101,0	101,1	Plumbing and sewage works
Elektro- instalacijski radovi	7,58	100,2	100,3	100,7	101,0	100,9	100,8	100,9	Electrical installations works
Mašinsko- instalacijski radovi	3,41	100,1	100,2	100,2	100,6	100,6	100,6	100,7	Heating installations works

INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU / STANOGRADNJA, IV TROMJESEČJE 2017.
CONSTRUCTION PRODUCER (OUTPUT) PRICE INDICES FOR RESIDENTIAL BUILDINGS, IV QUARTER 2017.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

U ovom saopćenju prikazani su indeksi proizvođačkih cijena u građevinarstvu za stanogradnju izračunati na osnovu proizvođačkih cijena u građevinarstvu prikupljenih kroz tromjesečno istraživanje K KPS GRAĐ-PCG. Objavljaju se tromjesečni indeksi na tromjesečnoj lančanoj osnovi u skladu sa zahtjevima EU STS Regulative 1165/98 (Aneks B - Građevinarstvo).

Izvor i metode prikupljanja podataka

U saopćenju su iskazani podaci prikupljeni izvještajnom metodom pomoću obrasca Tromjesečni izvještaj o cijenama građevinskih radova u stanogradnji (K KPS GRAĐ PCG). Upitnik sadrži ukupno 30 građevinskih radova/stavki podijeljenih u 4 osnovne grupe građevinskih radova koje predstavljaju reprezentativne građevinske radove čije proizvođačke cijene se koriste za izračun indeksa.

Pravna i metodološka osnova

Tromjesečni izvještaj građevinarstva (K KPS GRAĐ-PCG) provodi se u FBiH na temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH (Službene novine FBiH br. 63/03 i 9/09).

Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanjima K KPS GRAĐ-PCG u FBiH usklađeni su s konceptima i definicijama iz Metodologije za kratkoročne poslovne statistike EU-a (Tema 4, ISSN 1725-0099, Europska zajednica, 2006.) i Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1503/2006. o definicijama varijabla, popisu varijabla i učestalosti prikupljanja podataka.

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je izračunavanje indeksa proizvođačkih cijena za izvršene građevinske radove na stambenim objektima (stambene zgrade, kuće za stanovanje itd.) u izvještajnom kvartalu. Cijene se prikupljaju od građevinskih preduzeća koja se bave stambenom izgradnjom i/ili obavljaju specijalizovane građevinske radove na stambenim objektima (električne instalacije, instalacije vodovoda i kanalizacije, instalacije za grijanje i klimatizaciju, fasadni i štukatorski radovi, ugradnja stolarije, postavljanje podnih i zidnih obloga, farbarski i staklarski radovi, itd.).

Obuhvat i uporedivost

Tromjesečnim izvještajem o proizvođačkim cijenama građevinskih radova u stanogradnji prikupljaju se podaci od poslovnih subjekata koji su prema Klasifikaciji djelatnosti KD BiH 2010 razvrstani u područje F - Građevinarstvo, i to oblasti djelatnosti 41 - Gradnja građevina visokogradnje (isključujući razred 41.10) i 43 - Specijalizirane građevinske djelatnosti. Poduzetnici nisu uključeni u istraživanje.

Metoda kalkulacije

Indeksi proizvođačkih cijena u građevinarstvu za stanogradnju u FBiH izračunavaju se korištenjem metode Standardnih komponenti (MSK). Ovaj pristup obično se koristi za kompilaciju indeksa cijena outputa. Ovaj metod posmatra outpute u građevinarstvu kao paket standardizovanih homogenih komponenti. Ove komponente odgovaraju ponudi standardnih djelatnosti. Indeksi cijena se kompiliraju koristeći cijene ovih homogenih komponenti. Reprezentativna građevina (ili broj projekata) je također odabrana. Međutim, stvarni rad koji je potreban da bi se završila građevina se dijeli na precizno definisane standardne usluge (u nastavku „građevinski radovi“) ili komponente. Broj reprezentativnih građevinskih firmi koje su nedavno izvodile neke od ovih građevinskih radova su predmet istraživanja, kako bi se odredila cijena koju su stvarno ugovorili ili fakturirali za te građevinske radove. Tada se računa indeks cijena za svaku standardnu komponentu. Ovi indeksi su tada agregirani za stambene zgrade. Tipična stambena zgrada je korištena samo za definisanje odabira građevinskih radova i odgovarajućih pondera.

NOTES OF METHODOLOGY

In this first release are shown Producer Price Indices in Construction for new residential buildings calculated by using producer prices in construction, collected through quarterly survey K KPS GRAĐ-PCG. Quarterly indices are being published on quarterly chain-linking basis in accordance with requirements of EU STS Regulation 1165/98 (Annex B - Construction).

Data collection sources and methods

This release presents the data collected by a reporting method using the Quarterly Report on Prices of Construction works on residential buildings (K KPS GRAĐ PCG). The questionnaire contains a total of 30 construction works / items divided into four basic groups of construction works that represent representative construction works whose producer prices are used to calculate the index.

Legal and methodological basis

The Quarterly Report on construction (K KPS GRAĐ-PCG) is carried in FBiH on the basis of the Official Law on Statistics of FBiH (Official Gazette Nos 63/03 and 9/09).

Concepts and definitions used in the K KPS GRAĐ-PCG Surveys are harmonised in FBiH with the EU Methodology of Short-Term Business Statistics (Theme 4, ISSN 1725-0099; European Communities, 2006) as well as with the Commission Regulation (EC) No 1503/2006 on definitions of variables, list of variables and frequency of data compilation

The aim of the survey

The aim of the survey is to calculate the producer prices index for performed construction works on residential buildings (residential buildings, residential houses, etc.) in the reporting quarter. Prices are collected from construction companies engaged in residential construction and / or performing specialized construction work on residential buildings (electrical installations, plumbing, installation of heating and air conditioning, facade and stucco works, installation of furniture, floor and wall coverings, painting and glazing, etc.)

Coverage and comparability

Quarterly Report on Producer Prices of Construction works on residential buildings is collected for business entities according to the Classification of Activities of the KD BiH 2010 engaged in the section F - Construction, in activities 41 - Civil construction (excluding 41.10) and 43 - Specialized construction activities. Entrepreneurs are not included.

Method of calculation

Production producer price indices for residential construction in FBiH are calculated using the Standard Components method (MSK). This approach is usually used for the compilation of output price indices. It regards construction output as bundles of standardised homogeneous components. These components correspond to the supply of standard operations. Price indices are compiled using the prices of these homogenous components. A representative construction (or number of projects) is also chosen. However, the actual work entailed in its completion is broken down into precisely defined standard services (hereinafter "construction works") or components. A number of representative construction firms that have recently performed any of these construction works are surveyed to determine the price they have actually agreed or invoiced for these construction works. A price index is then created for each standard component. These indices are then aggregated for the residential building. The typical residential building is used only to define a selection of construction works and the corresponding weights.

Ponderi

Sistem ponderisanja za Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu je baziran na predračunu za tipičnu stambenu zgradu. Predračun sadrži četiri grupe radova, za koje su također raspoložive i specifikacije građevinskih radova. Izračun ponderi na nivou grupe radova se vrši koristeći odnos vrijednosti izvršenih građevinskih radova za nivo grupe i vrijednosti svih izvršenih građevinskih radova za tipičnu stambenu zgradu. Svaka grupa radova se sastoji od određenog broja podgrupa građevinskih radova. Identifikovano je 17 podgrupa/aktivnosti unutar svake grupe građevinskih radova. Svaka podgrupa radova se sastoji od određenog broja građevinskih radova/stavki.

Definicije

Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu se definiše kao indeks cijene outputa za vrstu građevinskih radova koje obavljaju izvođači građevinskih radova. Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu mjeri stopu promjene tržišnih cijena tromjesečnih građevinskih radova. CPPI je indeks outputa - mjeri stope promijene cijena građevinskih radova. Odgovarajuća cijena za izračun Indeksa proizvođačkih cijena je osnovna cijena koja isključuje PDV i slične odbitne poreze koji su direktno vezani za promet. Indeksi cijena su izračunati kao ponderisani prosjek „relevantnih proizvoda“, u ovom slučaju izvršenih građevinskih radova. Cijena predstavlja jediničnu vrijednost građevinskih radova izvršenih od strane građevinskih preduzeća u izvještajnom tromjesečju, odnosno cijenu koja bi bila ponuđena za tu vrstu radova u slučaju da radovi nisu izvršavani u izvještajnom tromjesečju. Cijena uključuje jediničnu fakturisanu vrijednost ugrađenog materijala, utrošenog rada i maržu izvođača radova za pojedinu vrstu građevinskog rada po odgovarajućoj mjernoj jedinici, iskazanu u KM (bez PDV-a). Za svaku pojedinačnu vrstu radova, izvještajna jedinica je obavezna upisati cijenu koja je najčešće realizovana u izvještajnom tromjesečju.

Weights

Weighting system for CPPI is based on the bill of quantity for typical residential building. The bill of quantity contains four groups of works, for which the specification of construction works is also available. Calculation of total CPPI (weights on the group level) are calculated by using values ratio of performed construction works for the group level of works and total value of performed construction works for the typical residential building. Each group of works is consisted of certain number of sub-groups of construction works. 17 sub-groups activities identified within each group of construction works. Each sub-group of works is consisted of certain number of construction works/items.

Definitions

Producer Price Index in Construction is defined as an output price index for the type of construction works performed by construction enterprises. The CPPI is an output index – it measures the rate of changes in the prices of construction works quarterly. The appropriate price for calculating the CPPI is the basic price that excludes VAT and similar deductible taxes which are directly linked to turnover. Price indices are calculated as a weighted average of the “relevant products”, in this case performed construction works. Price is the unit value of construction work performed / conducted by construction company in the reporting quarter, i.e the price that would have been offered for that type of work in case the works were not carried out in the reporting quarter. The price includes invoiced unit value of the built-in materials, labour costs, and the margin of contractors for each type of construction work by appropriate measurement unit, expressed in KM (excluding VAT). For each type of work, it is necessary to write the price usually realized in the reporting quarter.

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. dr. Emir Kremić, direktor
Person responsible: Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Nusreta Imamović-Kaljanac, Edina Dulić
Prepared by: Ms. Nusreta Imamović-Kaljanac, Ms. Edina Dulić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet

